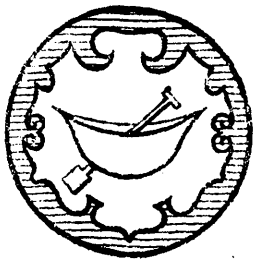

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18.

Administracja czynna od godz. 9-12 wp.
Redakcja od godz. 2-3 po południu.

Przeznaczenie: Kwartalnie . Mk. 1000.-
Miesięcznie . " 300.-

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery szpalty na stronie) Mk. 75.-Przed tekstem Mk. 200.- za wiersz (dwie szpalty na stronie). Drobne 25 marek za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie mk. 250.-

Cena egzemplarza 75 Marek

Nr 38. (154.)

Łódź, wtorek 12 września 1922 r.

Rok IV.

Polskie Związki Zawodowe a strejk w instytucjach użyteczności publicznej.

W związku z szalejącą drożyzną pracownicy miejscy instytucji użyteczności publicznej wystawili żądania podwyżki. Pracownicy Gazowni Miejskiej w dn. 1 września r. b. rozpoczęli akcję podwyżkową, którą sparałizowało prowokacyjne stanowisko Polskich Zw. zawodowych, odrzucających propozycje wspólnych pertraktacji ze Zw. klasowym. Na skutek zaś terroru, stosowanego przez członków Polskiego Zw. Zawodowego na członkach Zw. klasowego ten ostatni oświadczył dopiero, iż nie chce pertraktować wspólnie z Polskim Zw. Zawodowym.

W dniu wybuchu strejku Polskie Zw. Zawodowe opanowały robotników Gazowni Miejskiej, narażając miasto na miljonowe straty i niebezpieczeństwo z powodu niepozostawienia gazu w rurach, idących pod miastem.

Wskutek braku powietrza i nagromadzenia się gazu w rurach groziła eksplozja, mogąca spowodować wysadzenie Łodzi w powietrze.

W r. ub. podobny wypadek zdarzył się w Berlinie, narażając miasto na miliardowe straty.

Zaznaczyć należy, że Polskie Zw. Zawodowe mają pod tym względem urobioną tradycję.

W r. 1921 dziełem Polsk. Zw. Zawodowych były t. zw. „spacery amerykańskie“ po ulicach miasta, zakończone starciem z policją i poraniem 2-ch ludzi; w r. b. przy budowie szkoły miejskiej przy ul. Zagajnikowej członkowie P. Z. Z. wywołali bójkę, w wyniku której poraniono majstra murarskiego.

Na dotychczasowe płace pracowników Gazowni Miejskiej rzucają dostateczne światło oficjalne dane Miejskich Przedsiębiorstw Koncesjonowanych. Znaczny zapas węgla, dzięki czemu gazownia obecnie sprawnie funkcjonuje, nie zmniejszając ciśnienia gazu, jak to było, dawniej zakupiony został z funduszów amortyzacyjnego, renowacyjnego i podatku miejskiego.

Ten ostatni Magistrat zostawił Gazowni, jako fundusz obrotowy, gdyż Gazownia z chwilą przejścia pod Zarząd miejski, funduszu obrotowego nie posiadała.

Obecne płace zarobkowe pracowników Gazowni Miejskiej wynoszą: robotnik niewykwalifikowany Mk. 2580.— dzienna stawka;

pałacz I kategorii „ 2789. — „ „

rzemieślnik I kategorii „ 3360.— „ „

prócz tego otrzymują pracownicy Gazowni miejskiej:

1000 mk. miesięcznie dodatku mieszkaniowego, 4 hektolitry koksu latem i 5 hektolitrow w zimę. Oplaca się wpisy szkolne dla dzieci pracowników, a pałacze i rzemieślnicy otrzymują ubranie robotnicze.

I dlatego zarzuty czynione jakoby Magistrat miał znaczne zyski nie są słuszne, gdyż wszelkie nadwyżki dochodów nad wydatkami są obracane na odbudowanie starych pieców i wszelkich aparatów i sieci rur ulicznych.

Dotychczasowe taryfy Ł. K. E. obliczane były ściśle w związku z bieżącymi wydatkami i tylko w miarę potrzeby fundusz renowacyjny był zwiększany.

Dzięki temu stan i ilość wagonów, ostatnio znacznie się powiększyły i polepszyły, ilość zaś remontowanych wagonów wynosi 75.

Zarząd K. E. Ł. z funduszu renowacyjnego zakupił ok. 3000 mtr. szyn w Luksemburgu (okupacja Belgji), które jeszcze w roku bieżącym złożone zostaną na miejscu zużytych na głównych ulicach miasta.

Jak Magistrat dba o los akcjonariuszy, najlepiej świadczy fakt, że akcjonariusze za ostatni 8-letni okres czasu otrzymali dywidenty po 6, 2 mk.

Co się tyczy wreszcie pracowników miejskich, to magistrat uwzględnił zawsze słuszne ich żądania ekonomiczne, a i obecnie udzielił im pomimo krytycznej sytuacji finansowej miasta 30% podwyżki.

Reasumując powyższe, stwierdzić należy że Polskie Zw. Zawodowe dla celów agitacyjnych i przedwyborczych licytują zw. klasowe. Podobna taktyka i postępowanie zasługuje na potępienie: Magistrat m. Łodzi w poczuciu słuszności oddaje sprawę tę pod ocenę opinii publicznej m. Łodzi.

Protest Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości m. Łodzi.

W załatwieniu pisma L. SM. 1785/22 z dnia 19 lipca r. b. w sprawie protestu Zarządu Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości m. Łodzi przeciwko stosowaniu podatku od lokali na rzecz miasta, Magistrat m. Łodzi wyjaśnia, że na mocy części IV-ej ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o zasileniu finansów miejskich i t. d. (Dz. Ust. Rzpl. Polsk. № 2, poz. 6 z dnia 14 stycznia 1922) oraz rozporządzenia Ministra Spraw

Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 29 kwietnia 1922 celem wykonania ustawy z dnia 17 grudnia 1921 o zasileniu finansów miejskich (Dz. Ust. Rzpl. Polsk. № 34, poz. 294) Rada Miejska m. Łodzi na posiedzeniu w dniu 27 czerwca i lipca r. b. uchwaliła statut podatku od lokali na rzecz miasta Łodzi, który opracowany został ściśle podług wskazówek, zawartych w przepisach wykonawczych we wspomnia-

nej wyżej ustawie. Z treści art. 22 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 o zasileniu finansów miejskich ujętej w § 1 statutu o podatku od lokali wynika, że podatek ten opłacają osoby fizyczne i prawne bez względu na to, czy mieszkanie lub ubikacja są wynajęte, bądź oddane do użytku bezpłatnie, bądź też znajdują się w domu własnym, a więc i właściciele domów, zajmujących lokale we własnych nieruchomościach. podatek od lokala opłacają.

Art. 24 ustawy (§ 3 statutu o podatku od lokali) głosi, że podatek ten winni ściągnąć właściciele realności wraz z komornem i innemi należycielami, otrzymując 5% od samej wpłaconej do kasy miejskiej tytułem odszkodowania za pobór podatku.

Biorąc powyższe pod uwagę, Magistrat m. Łodzi w zastosowaniu się do artykułów ustawy oraz rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu odnośnie do wprowadzenia podatku od lokali, nie opatrzył cech sprzecznych z prawem i duchem konstytucji, jak to zaznaczono w proteście Zarządu Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości m. Łodzi. Niestasznym jest również zarzut, że właściciele nieruchomości będą obciążeni egzekucją podatku, gdyż zgodnie z § 5 statutu o podatku od lokali (art. 24 ustawy) przewiduje się, że w razie odmowy zapłaty, a najdalej w miesiąc po terminie, winien właściciel lub jego zastępca donieść kompetentnej władzy o odmowie lub zwłoce, pozem następuje egzekucja ze strony miejskiej, czyli przez funkcjonariuszy miejskich, unikając w ten sposób zatargu między właścicielem a lokatorami.

W końcu zaznaczyć należy, że właściciele nieruchomości nie ponoszą ciężaru w roku bieżącym w opłacie podatku miejskiego od nieruchomości i Magistrat m. Łodzi zajmuje stanowisko odmowne co do zwolnienia właścicieli domów, zajmujących lokale we własnych nieruchomościach od opłaty podatku od

lokali, tembardziej, że ani statut, ani ustawa tego rodzaju zwolnienia nie przewidują.

Jednocześnie nadmieniam się, że Magistrat m. Łodzi przy piśmie swem № 558/22 II z dnia 20. VII. r. b. przesłał do Województwa Łódzkiego w 3-ech egzemplarzach wyciągi z protokołów Rady Miejskiej i 3 egzemplarze statutu o podatku od lokali z prośbą o łaskawie przedstawienie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do zatwierdzenia.

Prezydent w. z. (—) Badzian.
Przewodniczący Wydziału
w. z. (—) Richter.

O d p i s .

Do Pana Wojewody m. Łodzi
Zarząd Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości m. Łodzi al. Trauguta
№ 4, w sprawie stosowania podatku od lokali przez Magistrat m. Łodzi zakładu

P R O T E S T .

Rada Miejska uchwaliła Statut o opodatkowaniu lokatorów w Łodzi, przyzem egzekucja podatku tego obarczyła właścicieli domów.

Zważywszy, że powierzenie właścicielom domów powyższych funkcji (nawet za wynagrodzeniem) jest sprzeczne z prawem, oraz duchem konstytucji; że tego rodzaju funkcje Magistrat z powodzeniem może wykonać za pośrednictwem własnych funkcjonariuszy, że ściąganie podatku tego przez właścicieli nieruchomości na rzecz Kasy Miejskiej może doprowadzić do niepożądanych sejsji ze względu na obecnie panujące stosunki na tle Ustawy o ochronie lokatorów między lokatorami a właścicielami domów i wywołuje ferment i t. p. — prosimy o skreślenie w statucie tego punktu.

Równocześnie mając na względzie ciężkie położenie własności nieruchomości, wywołanej długotrwałą wojną, spadkiem waluty, katastrofalnym zniszczeniem domów, oraz Ustawę o ochronie lokatorów, prosimy o zwolnienie właścicieli domów, zajmujących lokale we własnych

niernachomościach od powyższego podatku, mając na uwadze, że Sejm i Rząd przy wprowadzeniu nadzwyczajnej daniny państwowej również zajęły nasz punkt widzenia.

Pozatem zwracamy uwagę, że Rada Miejska przy uchwaleniu Statutu uznała za możliwe zwolnienie lokali związków robotniczych i t. p. od powyższego podatku.

Wice-Prezes (—) Fridrich

Sekretarz: (—) Wolanek.

Łódź, dnia 12. lipca 1922 r.

Dział sprawozdawczy.

Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za miesiące: czerwiec, lipiec i sierpień r. b.

Działalność Urzędu Stanu Cywilnego w okresie sprawozdawczym przedstawia się jak następuje:

Tablica I.

Zgłoszenia urodzeń nowonarodzonych oraz tych którzy nie posiadali jeszcze świadectw urodzeń.

sierpień		lipiec		czerwiec		miesiąc	
Zydwów	Bapty- stów	Zydwów	Bapty- stów	Zydwów	Bapty- stów	Płeć m. z.	Ter- min
23	1	24	1	38	—	m. z.	do
791	3	683	2	996	4	m. z.	8 dni
461	—	561	—	823	1	m. z.	do
131	—	12	—	18	—	m. z.	roku
14	—	8	—	46	—	m. z.	do
44	—	37	—	60	—	m. z.	5 lat
14	—	45	—	17	—	m. z.	do
41	—	25	—	25	—	m. z.	10 lat
13	—	11	—	14	1	m. z.	do
13	—	23	—	14	1	m. z.	15 lat
1	—	4	—	2	—	m. z.	do
7	—	8	—	7	—	m. z.	20 lat
389	4	368	3	448	7	m. z.	powyż. 20 lat
						m. z.	Ogó- łem

UWAGA: Na ogólną liczbę dzieci zarejestrowanych w okresie sprawozdawczym, w terminie 8-dniowym, było 11 dzieci martworodzonych płci męskiej i 9 — płci żeńskiej.

Wciągnięto do tutejszych rejestrów zejść 415 zgonów, a mianowicie:

w miesiącu czerwcu r. b. — 107 zgonów żydów i 2 baptystów, w tem 22 — dzieci do 1 roku;

w miesiącu lipcu r. b. — 156 zgonów żydów i 5 baptystów, w tem 56 — dzieci do 1 roku;

i w miesiącu sierpniu r. b. — 146 zgonów żydów, w tem 55 — dzieci do 1 roku.

Sporządzono 356 aktów ślubu, w tem 7 baptystów, przyczem zalegalizowano związki małżeńskie, zawarte według rytuału religijnego, przed kilku lub kilkunastu laty. (patrz tabl. II).

Tablica II.

Zgłoszenia ślubów.

miesiąc	w dniu dokon. obrzędu religijn.	na II d	po roku	po 5 lat	po 10 l.	po 15 l.	po 20 l.	po 25 l.	Ogół- tem
VI	4	4	110	4	2	2	—	1	127
VII	1	4	104	9	6	6	3	3	136
VIII	3	3	84	2	—	—	1	—	93

Uprawniono 219 dzieci, zrodzonych przed sporządzeniem przez rodziców aktów ślubu, wskutek czego zabezpieczono im, na zasadzie § 291 K. C. P., prawa majątkowe i osobiste dzieci ślubnych.

W myśl art. 54 Prawa o małżeństwie z 1836 r., sporządzono 136 aktów znania, a mianowicie: w miesiącu czerwcu — 55, w lipcu — 36, w sierpniu — 45.

Sporządzono i wydano z tutejszego archiwum 5296 wyciągów, oraz poświadczono 464 zapowiedzi ślubu, co przy podziale na poszczególne miesiące przedstawia się jak następuje:

Tablica III.

Miesiąc	Peł- nych	skrót- ów	skrótów do celów saskon.	razem	napisane poświad- czono
Czerwiec	742	974	8	1724	162
Lipiec	668	1015	16	1697	129
Sierpień	604	1267	4	1875	178
Ogółem	2012	3256	28	5296	464

W okresie sprawozdawczym uznano 7 małżeństw za rozwiązane przez rozwód, na mocy wyroków sądowych, oraz sprostowano 6 aktów urodzenia i 3 zejścia, o czym zgodnie z § 85 K. C. P. uczyniono odpowiednie adnotacje na odnośnych aktach, a odpisy przesłano do archiwum hipotecznego celem wciągnięcia ich do duplikatów.

Sporządzono i przesłano tygodniowe wykazy statystyczne do miejskiego Wydziału Statystycznego. Wypełniono 21 kwestionariuszy sądowych, oraz załatwiono korespondencję z gminami politycznymi i władzami w 271 sprawach.

Kasa w okresie sprawozdawczym wykazuje wpływów:

za miesiąc czerwiec r. b. marek 1.208.480.— przyczem zwolniono z opłat 13 osób;

za miesiąc lipiec r. b. marek 1.108.810.— przyczem zwolniono z opłat 27 osób;

i za miesiąc sierpień r. b. marek 1.287.130.— przyczem zwolniono z opłat 27 osób;

Ogółem Mk. 3.549.420.— przyczem zwolniono z opłat ogółem 67 osób.

W miesiącu czerwcu r. b. odbyło się 1 posiedzenie Komisji dla ustalenia wieku popisowych żydów, pod przewodnictwem ławnika Magistratu P. Badziana, na którym rozpatrzono 3 podania popisowych żydów i uchwalono wydać im odnośne zaświadczenia.

Na skutek pisma Województwa Łódzkiego dotyczącego sprawozdania Komisji Lustracyjnej gospodarki miejskiej, Urząd opracował obszernie umotywowaną odpowiedź z zaznaczeniem, że wszelkie zmiany nastąpić mogą tylko w drodze prawodawczej.

Sprawozdanie z działalności Wydziału Zdrowotności Publicznej w miesiącu lipcu 1922 roku.

Tablica zachorowań i skonów na ostre choroby zakaźne:

CHOROBY	zach.	skonów
1. tyfus plamisty	4	—
2. „ brzuszny	68	15
3. „ powrotny	—	—
4. czerwonka	77	23
5. plonica	8	—
6. błonica	3	—
7. jaglica	203	—
8. róża	3	1
9. gorączka połóg.	3	3
10. odra	28	1
11. gruźlica	—	79

Działalność poszczególnych instytucyj Wydziału Zdrowotności Publicznej:

a) w szpitalach miejskich:

Szpital	pozost. z VI m.	przy- było	wypi- sano	zmarło	pozost. na 1. 8	ilość dn szpital- nych
1 Radogoszcz	284	319	240	42	321	9903
2 Chojny	80	47	50	—	77	2467
3 Drewnowska	156	225	224	11	146	4810
4 Aleksandra	78	44	58	2	62	2225
5 „Marji-Magdal.“	82	98	84	—	96	3075
6 Zakątna 44	21	9	16	4	10	607
razem	701	742	672	59	712	23087

b) w szpitalach obcych:

1 „Kochanowska“	189	43	88	2	142	4625
2 „Rony-Marji	80	32	51	9	52	4444
3 Ewangelickim	36	54	28	1	61	1020
razem	305	129	167	12	255	10089

c) w przytułkach położniczych:

1 przy ul. Dzieln. 52	24	83	90	1	16	206
2 „ „ Sienkiew.	29	96	100	1	24	715
razem	53	179	190	2	40	129
Bom Izolacyjny	5	6	11	—	—	39
razem	5	6	11	—	—	39

Udzielono porad w ambulatorjach:

I-szym miejskim	— 2380
II-gim	— 1405
Chrz. T-wo Dobr.	— 532
Annj-Marji	— 753
Linax Hacholim	— 2976
razem	— 8046

W I-szym zakładzie kąpielowym wykąpano 7325 osób.

Miejska Izba Odkażająca:

a) dokonano odkażeń po:

CHOROBY	w ubi- kacjach	o po- jemno- ści cub.
1 tyf. plamistym	4	9 577
2 „ brzusznym	64	132 8551
3 czerwonce . .	44	91 5896
4 płonicy . . .	17	76 1219
5 gruźlicy . . .	126	197 16407
6 błonicy . . .	21	2 140
7 drętwy karku	3	6 378
8 różnych . . .	10	23 2860
9 róży	4	9 602
R A Z E M	263	485 36630

b) odkaziła i oczyściła w starym kotle 4840 funt. rzeczy.

Miejska Pracownia Bakteriologiczna dokonała 819 badań,

Prosektorjum Miejskie dokonało 6 sekcji klinicznych, 5 sądowych i 27 rozbiórów histopatologicznych.

Miejski Oddział Przewozu Chorych:**I. Dział Przewozowy.**

przy chorobach udzielających się 123
zwłok „ nieudzielających „ 173
17

II. Dział Ratunkowy.

wezwań . . .	427
wypadków . .	302
przewozów . .	125

Sekcja do Walki z Gruźlicą przy W. Z. P.:

c) do Poradni sekcji zgłosiło się 459 osób, dorosłych 262 i dzieci 197.
b) Zbadano 110 dorosłych i 180

dzieci, c) w Pracowni Rozpoznawczej badano płwociny 180 osobom, z tego z wynikiem dodatnim 20, — ujemnym 110. d) Sanitarjuszki dokonały 240 wywiadów, e) dokonano opatrunków chirurgicznych na mieście 121, f) wizyt instruktorki-hygienistki na mieście dokonały 160.

Miejski Zakład Ambulatoryjnego Leczenia Świerzbii udzielił porad 1176, leczono 405 osób.—

Lekarze Sanitarni.

1. dokonali 149 oględzin sanitarnych, 172 oględzin zwłok, wywiadów tyfusowych 86, płonicy 10, czerwonki 8, gorączki połogowej 2.

Miejska Apteka Szpitalna.

Artykułów pojedynczych wydano 1540, recept 1860.

Urząd Weterynaryjny:

I. Choroby zaraźliwe zwierzęce. przy ul. Rzgowskiej 48 — podejrzany 1 koń na nosaciznę, kwarantanna zniesiona. Przy ul. Radwańskiej 58 zabito jednego konia chorego. Prócz tego zabito 141 psów wążających się.

II. Zakład Utylizacyjny. Do-
starczono i zniszczono 12 trupów koni.

III. Dozór weterynaryjny nad zwierzętami handlowymi i surowcami zwierzęcymi. Na targwiskach obejrzano 809 koni. Na stacjach kolejowych w m. Łodzi zbadano: bydła rogatego 1309 szt., cieląt 398, owiec i kóz 1103, koni 214, ptactwa 14.000 szt., mięsa 883 f., skór 2525 szt., 24 beczki kiszek, krwi bydlęcej 66 beczek.

IV. Dozór Sanitarny: Zbadano hal 4, sklepów z mięsami lub rybami 75, stajen 18, krowiarni 21, chlewni 2, rzeźni dla ptactwa 3, gęsiarni 4.

Rzeźnie Miejskie: zabito bydła rogatego 1356 szt., cieląt 1085, owiec i kóz 444, świń 5843, koni 14, mięsa przywozowego zbadano 7031 funtów. Na stacji trychinoskopijnej zbadano 82922 preparatów mięsa wieprzowego. U zabitych zwierząt stwierdzono następujące choroby: trychiny

u 21 świń, inne choroby u 157 zwierząt.

Bałucka: zabito bydła 2510 szt., cieląt 3348, owiec i kóz 1689, świń 1635, oprócz tego obejrzano i zniszczono 1 tuszę cieleęcą, 1 owczą, 1 kozią.

Na stacji trychinoskopijnej zbadano 23646 preparaty mięsa wieprzowego. U zabitych zwierząt stwierdzono następujące choroby: trychiny u 3, węgry u 8 świń, gruźlicę u 32 szt. bydła rogatego, inne choroby u 102 zwierząt.

Łódź, dnia 28 sierpnia 1922 r.

Dział Kulturalno-Oświatowy.

O szkolnictwo średnie w Łodzi.

Na wniosek prezydenta Rzewskiego, Magistrat m. Łodzi postanowił zwrócić się do wszystkich posłów łódzkich, do rządu i t. d. z memorjałem, uzasadniającym straszliwe upośledzenie szkół średnich państwowych w Łodzi. Wysokie opłaty szkół prywatnych uniemożliwiają posyłanie dzieci robotniczych do szkół.

Opracowaniem memorjału ma się zająć Wydział Oświaty i Kultury.

Główny Urząd Statystyczny podaje poniższe dane, dotyczące szkół średnich w Polsce w Województwie Łódzkim, całe państwo bez Górnego Śląska i ziemi wileńskiej liczy 25.406.103 mieszkańców, na których przypada 231 szkół państwowych, 490 prywatnych, razem 721.

Województwo Łódzkie liczy 1.804.802 mieszkańców, na których przypada 7 szkół państwowych, 46 prywatnych — razem 53.

Miasto Łódź liczy 451,813 mieszkańców, na których przypada 2 szkoły państwowe, 36 prywatnych, razem 38 szkół. St. m. Warszawa liczy 931.176 mieszkańców, na których przypada 13 szkół państwowych, 98 prywatnych, razem 106.

Województwo Kieleckie liczy 2,537,127 mieszkańców, województwo

lubelskie — 2,090,040 mieszkańców, województwo białostockie 1,295,086 mieszkańców, województwo nowogródzkie — 1,296,417 — szkół państwowych 5, prywatnych 12, razem 17, poleskie 865,035, wołyńskie 1,501,511, poznańskie — 1,970,822; pomorskie — 941,461, krakowskie — 1,986,055, lwowskie — 7,724,327, stanisławowskie — 1.334,636, szkół państwowych 11, prywatnych 20, razem 31, tarnopolskie — 1,413,355, szkół państwowych 11, prywatnych 14, razem 25, Śląsk Cieszyński—145,241, szkół państwowych 7, prywatnych 7.

Łódź jest miastem przedstawiającem znaczne skupienie z obszarami, które bynajmniej z natury rzeczy do zakładania szkół średnich się nie nadają. Błąd ten wynika z tego, że nie mogliśmy przytoczyć danych, co do poszczególnych miast, z drugiej zaś strony nie wpływa wadliwa ta metoda na ostateczny, wynik, do którego dojdziemy, przeciwnie potęguje go i uwypukla.

Widzimy przedewszystkiem, że Warszawa posiada 36,6 uczni na 1000 mieszkańców, gdy tymczasem Łódź wykazuje tylko 30,1. Niekorzystny dla naszego miasta wynik musi ulec korekturze, gdyż w Łodzi dzieci w wieku szkolnym jest około 22 proc., gdy w Warszawie jest ich tylko 16 proc., czyli, jeżeli w Warszawie jest 36,1, to w Łodzi powinno być $36,1 \times 22 = 49,6$

16

czyli na 1000 mieszkańców mamy w porównaniu z Warszawą 13,5 uczniów mniej.

Stosunek liczbowy uczniów szkół prywatnych obu miast jest wielce zbliżony (31,5 i 28,6). Natomiast główna różnica tkwi w ilości uczniów szkół rządowych. Jeżeli bowiem Warszawa posiada na 1000 mieszkańców 5,3 uczniów szkół rządowych Łódź posiada zaledwie 1,5 i na 100 uczni szkół rządowych wypada w Warszawie 534 uczni szkół prywatnych, u nas w Łodzi mamy aż 1893 — czyli bez mała 4 razy tyle. Przeciętnie w całym państwie na 1000 mie-

szkańców wypada 3,4 uczni szkół rządowych, czyli 2 razy tyle, co w Łodzi, a na 100 uczni szkół rządowych wypada 138 szkół prywatnych, czyli 14 razy mniej, niż w Łodzi. Liczba uczni szkół rządowych w Łodzi jest mniejsza w porównaniu z województwem krakowskiem i lwowskiem (6,0 i 5,7 uczni na 100 mieszkańców).

Wskutek nieszczęśliwego stanu rzeczy, wynikającego z długoletniej niewoli powstawały w Łodzi szkoły rządowe w dostatecznej ilości, natomiast inicjatywa prywatna i społeczna dążyła do chociażby częściowego zaspokojenia potrzeb oświaty.

Nowym a bolesnym objawem jest systematyczne a konsekwentne upośledzanie Łodzi. W innych dziedzinach życia państwowego wielokrotnie wskazywaliśmy na bezmyślną działalność, zmierzającą do zepchnięcia miasta naszego do roli trzeciorzędnej, osłabienia sił produkcyjnych, ale odmawianie nam nauki jest tak oczywistą zbrodnią, że musimy to dobitnie podkreślić.

Czy Sejm i Rząd nie rozumieją, że wśród 60 tysięcy uczniów szkół ludowych w Łodzi znajduje się niewyczerpana ilość sił, mogących państwu wyświadczyć niespożyte usługi?

Wiemy, że tutejsze Kuratorjum Szkolne czyni starania, aby tę anomalję usunąć, to też społeczeństwo winno je jaknajusilniej poprzeć.

Ilość szkół średnich w polsce.

Słusznie daje się czasem słyszeć narzekanie, że w państwie naszym jest zbyt wiele szkół ogólnokształcących, a stosunkowo niewiele zawodowych. Istotnie lepiej byłoby zorganizować ilość gimnazjów, a nawet pozamykać niektóre „kramiki”, a zamiast nich otwierać jaknajwięcej szkół przemysłowych, handlowych i t. d.

Wydany w r. b. przez Ministerstwo W. R. i O. P. „Spis szkół średnich ogólnokształcących Rzeczypospolitej Polskiej. według stanu z dnia 1 listopada 1921 r.“ pozwala nam ro-

zejrzeć się dokładnie w ilości szkół na terenie Polski. Dotychczas przeważają u nas gimnazja prywatne nad gimnazjami państwowymi pod względem ilości. Szkół prywatnych wogóle posiadamy 490, z czego 115 męskich, 231 żeńskich; 144 koedukacyjnych gimnazjów państwowych jest 231 czyli mniej niż połowa; z tego 173 szkoły męskie, 29 żeńskich i tyleż koedukacyjnych. Wogóle istnieje 288 szkół męskich, 260 żeńskich i 178 koedukacyjnych. Ogólna suma wszystkich szkół państwowych i prywatnych dochodzi do 721. Jest to więc ilość zadowalająca i cyfry tej nie należałoby przekraczać.

Do szkół państwowych uczęszcza 72.266 chłopców, do szkół prywatnych 50.888. W szkołach państwowych mieści się 18.618 dziewcząt, w prywatnych 68.032. Ogółem uczęszcza do gimnazjum 123.154 chłopców i 81.650 dziewcząt, czyli w całości korzysta z nauki w szkole średniej 204.804 chłopców i dziewcząt. Na uwagę zasługuje to, że w szkołach państwowych jest 85.884 uczniów i uczennic, w prywatnych 118.920. Jeżeli weźmiemy pod uwagę to, że ilość szkół państwowych nie wynosi nawet jednej trzeciej wszystkich szkół, a że ilość uczniów przekracza znacznie stosunek jednej trzeciej, to stwierdzimy, że w szkołach państwowych jest znacznie większe przepełnienie, niż w prywatnych, wobec tego i nauka musi być w pierwszym wypadku nad wyraz utrudnioną. Tłumaczy się to tem, że nauka szkolna w gimnazjach państwowych jest prawie bezpłatna (360 mk. w klasach niższych, 600 marek w klasach wyższych rocznie), podczas gdy w szkołach prywatnych roczna opłata szkolna dochodzi do sumy 200,000 mk. Nie jest jednak wskazane przeładowanie szkół państwowych, winny one być przeznaczone tylko dla wybitnie zdolnych uczniów choćby dlatego, że państwo, czyniąc tak ogromny nakład na wychowanie, winno spodziewać się pożytku dla siebie od przyszłych obywateli, którzy korzystają z jego funduszy.

Może zasada ta sprzeciwia się ustawie konstytucyjnej, która żąda bezpłatnego nauczania dla wszystkich, ale ustawa taka może wejść wtedy w życie, gdy wszystkie szkoły będą upaństwowione, lub gdy skarb państwa będzie mógł bez szwanku dla ogólnego budżetu pozwalać sobie na ogromne wydatki, jakie są związane z nauczaniem.

„Spis szkół średnich” ułożony jest według województw, nie daje jednak jasnego obrazu szkolnictwa, nie wiemy np. na pierwszy rzut oka, ile jest szkół polskich, a ile innych itd. Leży przedemną spis szkół średnich w r. 1921/22 w Czechosłowacji. Spis ten pod względem układu, przejrzystości statystyki, obliczeń procentowych nie pozostawia nic do życzenia. „Nie chcę być posądzony o zarzut: „Cudze chwalicie...”, ale sądzę, że nawet przy tym samym wydatku, tylko przy większym nakładzie pracy, statystykę szczegółową można było przeprowadzić.

Ruch służbowy.

(Ciąg dalszy).

Prezydjum Magistratu na posiedzeniu swem z dnia 7 czerwca 1922 roku uchwałą № 510.

B. poruczyło:

37. p. Natalji Rychterowej — pełnienie obowiązków kancelistki Oddziału Szkolnictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kategorii;

38. p. Barbarze Milawskiej — pełnienie obowiązków laborantki miejskiej pracowni psychologicznej Oddziału Szkolnictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejscowych VIII kat.;

39. p. Zofji Misjonowej — pełnienie obowiązków starszej bibliotekarki Biblioteki Publicznej Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kateg.;

40. p. Kazimierzowi Włodarczykowi — pełnienie obowiązków młod-

szego bibliotekarza Biblioteki Publicznej Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XII kategorii;

41. p. Zygmunтови Dylikowi — pełnienie obowiązków młodszego bibliotekarza Biblioteki Publicznej Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XII kateg.;

42. p. Helenie Głowackiej — pełnienie obowiązków starszej kancelistki Oddziału Kultury i Oświaty Pozaszkolnej Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich X kategorii;

43. p. Irenie Augustyniakowej — pełnienie obowiązków starszej sekretarki Biblioteki Pedagogicznej Oddziału Kultury i Oświaty Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kateg.;

44. p. Sabinie Wilczyńskiej — pełnienie obowiązków kancelistki Miejskiej Biblioteki Dziecięcej Oddziału Kultury i Oświaty Pozaszkolnej z poborami urzędników miejskich XI kategorii;

C. zaliczyło:

1. p. Marję Piotrowską — w poczet urzędników nieetatowych Oddziału Obowiązku Szkolnego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kateg.;

2. p. Annę Michalakównę — w poczet urzędników nieetatowych Oddziału Obowiązku Szkolnego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kateg.

Prezydjum Magistratu na posiedzeniu swem z dnia 14 kwietnia uchwałą № 380.

A. mianowało:

1. p. Zygmunta Głazera — kierownikiem Oddziału Rachunkowego Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IV kateg.;

2. p. Emila Jeskego — architektem dzielnicowym Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IV kategorii;

3. p. Pawła Sperra — architektem dzielnicowym Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IV kategorii;
4. p. Eugenjusza Krzeczковского — architektem dzielnicowym Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IV kategorii;
5. p. Hugona Piilla — architektem dzielnicowym Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IV kategorii;
6. p. Zenona Hillebranda — referentem Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kategorii;
7. p. Franciszka Szumpicha — technikiem Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kategorii;
8. p. Wacława Kowalewskiego — kierownikiem Sekcji Budowlanej Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IV kategorii;
9. p. Tadeusza Reitera — starszym technikiem Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich V kategorii;
10. p. Jana Trąbczyńskiego — kierownikiem Sekcji Mechaniczno-Studniarskiej Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IV kategorii;
11. p. Fryderyka Hinca — technikiem Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kategorii;
12. p. Adama Niedzielskiego — technikiem Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kategorii;
13. p. Adolfa Kajlicha — starszym technikiem Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z po-

- borami urzędników miejskich V kategorii;
14. p. Adama Łatkowskiego — młodszym technikiem dzielnicowym Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kategorii;
15. p. Jana Misiaka — młodszym technikiem dzielnicowym Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kategorii;
16. p. Franciszka Żegotę — starszym technikiem dzielnicowym Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich V kategorii;
17. p. Mikołaja Trąbczyńskiego — starszym geometrą Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich V kategorii;
18. p. Teodora Szuberta — kierownikiem Oddziału Zabudowy Miasta Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IV kategorii;
19. p. Zygmunta Haukego — młodszym referentem Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kategorii;
20. p. Antoniego Kaczmarka — technikiem Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kategorii.

B. poruczyło:

1. p. Lidji Szwalbównie — pełnienie obowiązków dziennikarki Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IX kategorii;
2. p. Eugenji Kuźbińskiej — pełnienie obowiązków maszynistki-korespondentki Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IX kategorii;
3. p. Wiktorowi Muszyńskiemu — pełnienie obowiązków technika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kategorii;

4. p. Gizeli Kleczewskiej — pełnienie obowiązków starszej księgowej Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kateg.;
5. p. Alicji Szarkównie — pełnienie obowiązków dziennikarki Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IX kategorii;
6. p. Ludwikowi Jaworskiemu — pełnienie obowiązków starszego kancelisty Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich X kategorii;
7. p. Janowi Galickiemu — pełnienie obowiązków młodszego technika dzielnicowego Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kategorii;
8. p. Lindzie Bejenke — pełnienie obowiązków sekretarki Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IX kategorii;
9. p. Kazimierzowi Brzozowskiemu — pełnienie obowiązków młodszego technika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kategorii;
10. p. Marji Pągowskiej — pełnienie obowiązków sekretarki Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IX kategorii;
11. p. Franciszkowi Zażyckiemu — pełnienie obowiązków technika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kategorii;
12. p. Janowi Karbowskiemu — pełnienie obowiązków magazyniera Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kateg.;
13. p. Wincentemu Malinowskiemu — pełnienie obowiązków magazyniera Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kateg.;
14. p. Aleksandrowi Meyerowi — pełnienie obowiązków starszego księgowego Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kategorii;
15. p. Herminie Mühlównie — pełnienie obowiązków starszej kancelistki Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich X kategorii;
16. p. Józefowi Rosińskiemu — pełnienie obowiązków technika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kategorii;
17. p. Piotrowi Kopczyńskiemu — pełnienie obowiązków kierownika Oddziału Brukarskiego Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich III kategorii;
18. p. Leonowi Goldmanowi — pełnienie obowiązków młodszego technika dzielnicowego Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kategorii;
19. p. Janowi Lechnowiczowi — pełnienie obowiązków młodszego technika dzielnicowego Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kategorii;
20. p. Oswaldowi Kampfowi — pełnienie obowiązków starszego sekretarza Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kateg.;
21. p. Stefanji Zielińskiej — pełnienie obowiązków młodszej maszynistki Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich X kategorii;
22. p. Władysławowi Kusto — pełnienie obowiązków młodszego technika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kateg.;
23. p. Karolowi Czernemu — pełnienie obowiązków starszego sekretarza Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kateg.;
24. p. Wacławowi Bobrowskiemu — pełnienie obowiązków inż. mierniczego Wydziału Budowni-

- ctwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IV kat.;
25. p. Wacławowi Filipczyńskiemu — pełnienie obowiązków geometry Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kateg.;
26. p. Bronisławowi Ciechanowiczowi — pełnienie obowiązków geometry Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kateg.;
27. p. Janowi Żenowowi — pełnienie obowiązków inż. mierniczego Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IV kategorii;
28. p. Janowi Dzieźgwie — pełnienie obowiązków młodszego technika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kateg.;
29. p. Wincentemu Góreckiemu — pełnienie obowiązków starszego rysownika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kategorii;
30. p. Józefowi Tomczakowi — pełnienie obowiązków starszego technika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich V kategorii;
31. p. Józefowi Różanowskiemu — pełnienie obowiązków młodszego technika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kateg.;
32. p. Włodzimierzowi Kolaśkiemu — pełnienie obowiązków młodszego technika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VII kateg.;
33. p. Saulowi Salomonowiczowi — pełnienie obowiązków technika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VI kateg.;
34. p. Franciszkowi Kaczmarkowi — pełnienie obowiązków starszego rysownika Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kategorii;

55. p. Helenie Kalnowskiej — pełnienie obowiązków starszej sekretarki Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kateg.;
56. p. Kornelji Woźniakowskiej — pełnienie obowiązków starszej kancelistki Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich X kateg.;
57. p. Sabinie Rosińskiej — pełnienie obowiązków młodszej maszynistki Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich X kateg.;

C. zaliczyło:

1. p. Teodora Gromskiego — w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi VII kategorii;
2. p. Czesława Jedrychowskiego — w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi V kategorii;
3. p. Stanisława Uankiewicza — w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi VIII kategorii;
4. p. Hugona Galewskiego — w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi X kategorii;
5. p. Marjana Haukego — w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi VII kategorii;
6. p. Józefa Szmida — w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi XI kategorii;
7. p. Aleksandra Ignatjewa — w poczet urzędników nieetatowych Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi XI kategorii;
8. p. Adama Seweryniaka — w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi IX kategorii;
9. p. Jana Ambroziaka — w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi IX kategorii;
10. p. Jana Wężowskiego — w poczet nieetatowych urzędników

- Wydziału Budownictwa Magistralu m. Łodzi IX kategorii;
11. p. Stefana Zajączkowskiego—w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistralu m. Łodzi IX kategorii;
 12. p. Edwarda Kowalczyka—w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistralu m. Łodzi IX kategorii;
 13. p. Kazimierza Filipczyńskiego—w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistralu m. Łodzi X kategorii;
 14. p. Zygmunta Webera—w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistralu m. Łodzi IX kategorii;
 15. p. Zenobjusza Poduszkę—w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistralu m. Łodzi VII kategorii;
 16. p. Stanisława Wodzińskiego—w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistralu m. Łodzi IX kategorii;
 17. p. Ryszarda Breilkrenca—w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistralu m. Łodzi X kategorii;
 18. p. Władysława Mrówkę—w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistralu m. Łodzi XI kategorii;
 19. p. Władysława Karpińskiego—w poczet nieetatowych urzędników Wydziału Budownictwa Magistralu m. Łodzi XII kategorii;

Łódź, dnia 10 sierpnia 1922 r.

Prezydent (—) Rzewski.

w. z. Dyrektor Zarządu Głównego

(—) Miecz. Kalinowski.

Kolonie lecznicze dla dzieci.

Dnia 11-go i 12-go sierpnia 1922 r. zwiedziłam lecznicę Karatorjum Uniwersytetu Jagiell. w Zakopanem „Nosol”, gdzie od latęgo 1922 r. leczą się 49 dzieci za opłatą 500 mp. dziennie.— Stwierdziłam, że dzieci dostawały mało mleka i jaj.— Na konferencji z kierownikiem i profesorem Uniwer. Jagiellońskiego p. Dr. Godlewskim ustaliliśmy, że opłata 500 Mkp. jest za niska i zaproponowałam 750 Mkp. dziennie co pozwoli na poprawę odżywiania dzieci chorych na gruźlicę, grzlicę kości i płuc.—

Dzieci mają w sanatorjum „Nosol” w Zakopanem znakomitą opiekę lekarską, najwybitniejszych profesorów Uniwersytetu Krakowskiego, oprócz stałej opieki lekarza mleczosowego.—

Wyszkolony personel pielęgniarski i ochroniarski daje wszelkie rękojmicie, że dzieci mają dobrą opiekę.—

Szkola przy sanatorjum, z prawami publicznych szkół, daje dzieciom możność kontynuowania nauki.

Przeciętnie dzieci leczą się 2—3 miesiące i wracają albo całkiem wyleczone, albo z bardzo znaczną poprawą.

Dnia 13-go i 14-go sierpnia zwiedziłam kolonję w Rabce. Kolonja ta, zorganizowana i prowadzona przez Wydział Opieki Społ. wynajętym na ten cel budynku na przeciąg lat 3-eh, dała możność leczenia 183 dzieci skrofalicznych.— Na kolonji w Rabce zmieniły się dzieci trzy razy, zamiast cztery razy. Około 60 dzieci leczęło się mniej, aniżeli było przewidziane. W pierwszym roku niewyszkolony personel i brak łączności z Wydziałem spowodował pewne niedokładności. Wyniki leczenia dzieci **bardzo dodatnie**. Dzieciom przybywało na wadze od 3—20 funtów.—

Kolonję znalazłam w dobrym stanie.— Dzieci czysto ubrane, w pokojach ład i porządek, jedzenie dobre i dzieci zadowolone, pod opieką nauczyciela i pielęgniarki. Opieka lekarska spoczywa w rękach D-ra Cybulskiego. Nie chciał on przyjąć kierownictwa kolonją, ponieważ bądynek, według jego zdania, pozostawia dązo do zyczenia i jest za dązo liczba dzieci.—

Wydział Opieki Społecznej musi jednak godzić potrzeby ludności m. Łodzi i uwzględnić jaknajwięcej dzie-

ei, zagrożonych skrofulozą, w pierwszym rzędzie z własnych instytucyj.

Po porozumieniu z prof. Godlewskim zwiedziłam 15-go sierpnia **Witkowiec**, pod Krakowem, gdzie mieści się wzorowy zakład dla dzieci, chorych na jaglicę, Uniwers. Jagiellońskiego.— Wydział Opieki Społecznej prowadzi w Łodzi przy ul. Wiznera zakład dla dzieci, chorych na jaglicę. Dom, w którym mieści się zakład, uraga wszelkiemu pojęciu higieny. Zawsze przepchniony, bo mieści do 180 dzieci, czasami i więcej.— Stan ten zagraża poważnie zdrowiu dzieci.—

Zaproponowałam prof. Godlewskiemu, żeby przeznaczył do 100 miejsc dla Magistratu m. Łodzi za opłatą 500 m. od dziecka dziennie już z leczeniem, co równa się kosztom utrzymania dziecka w domu przy ul. Wiznera.—

W domu przy ul. Wiznera można umieścić najwyżej 100 dzieci, podzielone na grupy według stanu choroby, co umożliwi daleko szybszej wyleczenie dzieci.

Należało podjąć starania, żeby odłożony z powodu mojej choroby Zjazd Samorządowej Opieki Społecznej znowu zorganizować i nie pozwolić odebrać inicjatywy Magistratowi m. Łodzi.

16-go i 17-go sierpnia konferowałam z przedstawicielami Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i Wydziałem Opieki Społ. Magistratu stoł. m. Warszawy. Ostatecznie ustalono, że zjazd z inicjatywy Magistratu m. Łodzi odbędzie się 29-go, 30-go września i 1-go października r. b. w Warszawie z porządkiem obrad, poprzednio ustalonym.

Dorota Kluszyńska.

Odbudowa Europy.

Ukazał się nowy 4 numer „La reconstruction de l'Europe” pod redakcją Johna Maynerda Keynes'a i zawiera następujące artykuły: „Rosja” pióra red. Keynes'a, „Tymczasowa polityka w stosunku do Rosji”

Lorda Roberta Cecila, „Odbudowa Rosji a przyszłość Europy” Painlevé, „Rosja i odbudowa Europy” w opinii włoskiej” W. E. Orlando, b. prezesa ministrów włoskich, „Ameryka — Sowiety” Samuela Gompersa, „Polityka Ameryki w stosunku do Rosji Sowieckiej”, „Zmiana opinii amerykańskiej w stosunku do Rosji Sowieckiej” W. Lippmana, „Konferencja genueńska i Rosja” M. Montet'a, „Problem rosyjsko-rumuński” Aristida Blanka, dyrektora banku w Marmorosch, Blank i Cie; „Polityka sowiecka w Rosji” J. Małskiego, „Przemysł rosyjski i perspektywy na przyszłość” A. Dolgoffa, członka Komitetu ekonomji publicznej; „Problem rolnictwa w Rosji” N. Osńskiego, komisarza rolnictwa; „Sprawa transportu” M. M., inż. Bernatskiego i Vanuchewskiego; „Polityka finansowa państwa Sowieców” G. Sokolnikoffa, komisarza finansowego; „Reforma prawodawstwa pracy w Rosji” V. Schmidta, komisarza pracy; „Głód w Rosji” Dr. Fridtjofa Nansena; „Wielki głód i odbudowa Rosji” Ewalda Ammende'a; „Perspektywy zbiorów w 1922 r.” P. Popowa, szefa departamentu statystycznego Republiki Sowieckiej; „Inteligencja i rewolucja rosyjska” Maksyma Gorkija; „Kultura Republiki Sowieckiej” A. Lunaczarskiego, komisarza oświecenia publicznego; „Stan dróg żelaznych w Rosji”; „Bank i kurs pieniężny w Rosji” E. M. Lloyd'a; „Korespondencje angielsko-rosyjskie” redaktora „Keynesa, Relacje angielsko-amerykańskie i źródła mineralne” sir Johna Cadmana; „Organizacja przemysłu naftowego” E. H. Dawenport'a i S. Russela Cooke'a; „Polityka w sprawie zagadnień ropy naftowej”; „Sprawa ropy naftowej na konferencji genueńskiej”; „Sprawa ropy naftowej w Rosji”; „Produkcja i zużycie ropy naftowej” E. H. Dawenport'a i S. Russela Cooke'a; „Sytuacja i przemysł naftowy w Polsce” Dr. Karola Trawińskiego; „Sytuacja ekonomiczna w Bretanii”. Wydawnictwo zawiera liczne ilustracje, podobizny wspólne

czesnych polityków rosyjskich, jak Trocki, Lenin, Kalinin, Cziczerin i t. d.

Charakterystycznym jest, że cena „Odbudowy Europy” w Anglii wynosi 1 szylling, podczas gdy w Rosji Sowieckiej tenże miesięcznik kosztuje tylko... 70,000,000 rb. sowieckich.

Ładny stosunek!

S.

Kronika miejska.

— **Zjazd b. wychowanców Wyższej Szkoły Realnej.** W końcu września r. b. odbędzie się zjazd b. wychowanców Wyższej Szkoły Realnej Kupiectwa Łódzkiego, którzy ukończyli 7 klas w r. 1917.

Zjazd rozpocznie się mszą za poległych na polu walki kolegów w kaplicy szkolnej przy ul. Dzielnej 58.

Do Komitetu Zjazdowego należą: kol. A. Szaniawski, G. Kronman, J. Iwiński, St. Sieklucki i M. Drozdowski.

— **Depesza Magistratu m. Paryża.** Magistrat m. Paryża przesłał na ręce prez. Rzewskiego depeszę z podziękowaniem za przyjęcie jakie zostało zgotowane Misji ekonomicznej francuskiej.

— **Generalny komisarz wyborczy.** Naczelnik Państwa zamianował sędziego Sądu Najwyższego, d-ra Tadeusza Bresiewicza generalnym komisarzem wyborczym.

— **Jakie pensje otrzymają urzędnicy państwowi we wrześniu. rb.** W dniu wczorajszym otrzymali oni pensje według następującej tabelki

I	st. służbowy	Mk. 321.000.—
II	"	280.000.—
III	"	256.800.—
IV	"	205.440.—
V	"	181.835.—
VI	"	160.525.—
VII	"	131.200.—
VIII	"	115.280.—
IX	"	99.540.—
X	"	80.740.—
XI	"	64.225.—
XII	"	56.580.—

Wymienione sumy uposażeń są obliczone dla urzędników samotnych, posiadających na swem utrzymaniu małe rodziny po 42.840 mk. więcej, wreszcie duże rodziny po 61.200 mk. więcej.

— **Kary za niedopełnienie obowiązku szkolnego.** W tygodniu od 28-go sierpnia do 2-go września r. b. za nieposyłanie dzieci do szkoły z wyroków Komisji Powszechnego Nauczania odbyli kary aresztu:

1) Czolczyński Icek, Aleksandrowska № 22, 2 dni; 2) Moszkowicz Dawid, Aleksandrowska № 10, 2 dni; 3) Łajzerowicz Moszek, Warszawska № 3, 1 dzień.

— **Kopiec ku czci bojowników o wolność.** W czwartek po południu na polsku konstantynowskim odbyła się uroczystość sypania kopeca na grobach poległych w walce o niepodległość. Mimo niepogody liczne rzesze robotników przybyły na uroczystość. Do zebranych przemówił prezydent Rzewski, wskazując, iż pamiątka, dzieło rąk robotniczych, winna być wyrazem dobrowolnej pracy. Mówca podkreślił, że wedle danych urzędowych zostało w miejscu tem straconych 115 więźniów politycznych, a rząd carski dla zohydzenia miejsca stracenia, tak jak na stokach cytadeli, chował i tutaj pospolitych bandytów. Klasa robotnicza jednak winna oadać należyń hołd, choćby tylko zwłoki jednego bojownika o niepodległość były tu złożone. Pierwszy wózek ziemi naładował prezydent, a następnie robotnicy zwieźli 60 wózków. Droga do kopca będzie wysoką na 3 metry i na 20 metrów szeroka. Codzień będą się grupy robotników zmieniać, zaś imiona pracowników będą wpisane do złotej księgi, której jeden egzemplarz zostanie wmarowany do kopca, drugi zaś zostanie przechowany w instytucjach społecznych.

Sprostowanie.

W numerze specjalnym (34) „Dziennika Zarządu m. Łodzi” poświęconym działalności Łódzkiego Zarządu Miejskiego w trzylecie 1919—1921 na str. 20 wiersz 8—10 w ustępie omawiającym sprawę wydania „Przewodnika dla Urzędów Stanu Cywilnego” zamiast słów: „zredagowanego przez prezydenta Rzewskiego, kierownika urzędu p. l. Szwarcmana i referenta prasowego p. Kazimierzaka”, winno być: zredagowanego przez prezydenta Rzewskiego i kierownika urzędu p. l. Szwarcmana.

W № 35 „Dziennika Zarządu m. Łodzi” z dn. 22, VIII r. b. na str. 5

wiersz 12 zamiast słów: „Ponadto twierdzenie Magistrata, iż § 18 statutu i t. d.” powinno być: „Ponadto twierdzenie Ministerstwa, iż § 18 statutu sprzeciwia się ustawie, jest wogóle niestraszne”.

W tymże numerze pod artykułem p. t. „Sytuacja finansowa miasta” umieszczony został mylnie podpis prezydenta Aleksego Rzewskiego.

W № 36 „Dziennika Zarządu m. Łodzi” z dn. 29. 8. r. b. na str. 8 wiersz 27 powinno być zamiast: „Jest on też autorem wszystkich rozpraw pisanych” — „Jest on też autorem wszystkich rozpraw niepodpisanych”.

Treść numeru 38-ego:

Polskie Związki Zawodowe a strejk w instytucjach użyteczności publicznej.—
 Protest Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości m. Łodzi.—

Dział Sprawozdawczy.

Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za miesiące: czerwiec, lipiec i sierpień r. b.— Sprawozdanie z działalności Wydziału Zdrowotności Publicznej w miesiącu lipcu 1922 roku.—

Dział kulturalno-oświatowy.

O szkolnictwo średnie w Łodzi.— Ilość szkół średnich w Polsce.—

Ruch służbowy.—

Kolonje lecznicze dla dzieci.—
 Odbudowa Europy.—

Kronika miejska.—**Z życia miast polskich.—****Licytacje przymusowe.**

Dnia 18 września 1922 r. od godz. 9 rano odbędą się licytacje przy ul.: Cegielniana 56, koldra, Cegielniana 15, stół, Al. 1-go Maja 21, obrus, Al. 1-go Maja 41, waga, Al. 1-go Maja 41, obrus, Al. 1-go Maja 41, kapa, Al. 1-go Maja 45, obrus, Al. 1-go Maja 46, krzesła, Al. 1-go Maja 54, kapy, Cymera 9, lustro, Nowomiejska 6, wełniane kószule, Aleksandryjska 12, lustro, Aleksandryjska 15, kapa, Zgierska 21, biurko, Głucha 2, Karasińska 3, lustro.

Dnia 14 września 1922 r. od godz. 9 rano odbędą się licytacje przy ul.: Wodna 15, zegar, A. Kościuszki 32, krzesło, Szkolna 16, stół, Piotrkowska 182, zegar, Piotrkowska 62, kapa, Nawrot 92, wieszak, Gubernatorska 39, zegar, Grabowa 18, budnik, Grabowa 28, zegar, Kilińskiego 135, fotel, Gubernatorska 36, stół, Piotrkowska 156, bufet.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.